

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Стоил Мавродиев, ЮЗУ „Н. Рилски“ – Благоевград
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 3.Стопански, социални и правни науки

професионално направление 3.2.Психология

докторска програма *Специална психология*

Автор: Диана Ив. Джамбова – Табана

Тема: *Аз – ефективност на фамилния контекст на ученици с нарушения на способността за учене*

Научен ръководител: *проф. д.п.н. Дора Левтерова – Гаджалова – ПУ „П. Хилендарски“*

Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният от Диана Ив. Джамбова – Табана комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва дисертация, автореферат, автобиография и др. Процедурата е законосъобразна.

Актуалност на тематиката

Докторантката се е насочила към значима и актуална тема за психологичната наука и практика – интегрирането и развитието на личния потенциал на ученици с нарушения на способността за учене. Актуалността на проблема идва от факта, че както на ниво законодателство, така и на ниво организация на обучението на тези деца, родителите и учителите се сблъскват с многообразни проблеми, и в същото време са в една симбиотична система. Както добре отбелязва авторката – ако единият елемент от тази система не работи добре, то това се отразява и на другия. Разработването и апробирането на модел за подобряването на функционирането на фамилната система би оказало положително влияние не само върху аз-ефективността и самооценката, но и върху образователните дейности.

Познаване на проблема

Диана Джамбова-Табана демонстрира отлично познаване на проблема. Компетентно и задълбочено са изследвани основните конструкти, предмет на дисертационния труд. Трябва да се подчертае, че същите са разгледани в кроскултурен контекст, като са сравнени данни от изследването на българска и гръцка извадка.

Добро впечатление прави подчертаването на каузалността между факторите и източниците на развитие на учениците.

Методика на изследването

Основният метод в емпиричното изследване е анкетният, на базата на него са разработени 3 въпросника. Същите са релевантни по отношение на изследването на родители и учители. Считаю, че за изследването на учениците биха могли да бъдат използвани и/или адаптирани психологични тестове, в т.ч. проективни.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд има класическа структура и е разгърнат в общ обем от 247 страници. В структурно отношение са обособени 3 основни глави. Теоретичният анализ показва задълбочено познаване на въпросите, свързани с: нарушенията на способността за учене; психологията на семейната система; социализация и родителски стилове, аз-концепция и аз-ефективност. Същите са представени чрез теориите на водещи автори. Проличава уменията на докторантката да обобщава и интерпретира теоретични постановки.

Дизайнът на изследването е релевантен на основната концепция на труда. Целите, задачите и хипотезите са логически свързани.

Резултатите от емпиричното изследване са подложени на съответни статистически процедури. Докторантката е анализирала данните от айтем-анализа и е достигнала до съответни обобщения. Конкретните изводи са коректни по отношение на статистическите данни. Диана Джамбова – Табана има добри аналитични способности.

От текста проличават добрите експертни познания и компетентност на авторката.

Изводите имат теоретична и приложна насоченост.

Кроскултурният анализ разкрива диференциални различия между двете страни.

Приемам формулираните приноси от авторката, същите имат теоретична и приложна стойност.

Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представените 3 публикации са пряко свързани с тематиката на научния труд. Същите са изнесени като доклади (и съответно публикувани) на две международни и една национална конференция. Една от статиите е свързана с участие в проект.

Дисертационния труд е дело на докторантката. Приносите и получените резултати са нейна лична заслуга.

Автореферат

В структурно отношение авторефератът отразява коректно структурата на дисертацията. Представени са основните теоретични постановки, дизайна и резултатите от собственото проучване.

Препоръки

В дисертацията би могло да бъдат използвани и други методи за психологичното изследване на учениците.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертацията е реализирана на високо научно равнище и отговаря на утвърдените изисквания за подобен научен труд; съдържа научни и научно-приложни резултати.

Докторантката Диана Джамбова – Табана притежава задълбочена психологична подготовка и изследователски компетентности.

Предвид на горното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’* на Диана Джамбова – Табана по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология; докторска програма Специална психология.

01.09.2020 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Стоил Мавродиев